

Лифар В.В.

доктор економічних наук,
професор кафедри маркетингу та логістики
Національного університету «Запорізька політехніка»

Макрієва К.М.

магістрант
Національного університету «Запорізька політехніка»

Lyfar Vladyslava

Dr. Sc. (Economics)
Professor of the Department of Marketing and Logistics
Zaporizhzhya Polytechnic National University

Makrieva Katerina

Undergraduate
Zaporizhzhya Polytechnic National University

ОЦІНКА КОНЦЕНТРАЦІЇ РИНКУ ЕКСПРЕС-ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ

EVALUATION OF THE EXPRESS TRANSPORTATION MARKET CONCENTRATION IN UKRAINE USING COMPLEX OF INDICATORS

У статті проаналізовано ринок експрес-перевезень України, виокремлено основні підприємства поштового зв'язку державного та приватного секторів. Визначено проблеми державного підприємства поштової галузі та тенденції змін на ринку експрес-перевезень України. Побудовано діаграму розподілу ринкових часток підприємств відповідно до обсягів експрес-доставки вантажів. Проведено оцінку концентрації ринку експрес-перевезень, використовуючи індекс концентрації, індекс Лінда, індекс Херфіндаля-Хіршмана та індекс Джині з побудовою кривої Лоренца. Детально описано методичку розрахунку індексу Джині. Проаналізовано отримані результати з позицій визначення рівня ринкової влади і конкурентної структури ринку експрес-перевезень. Ідентифіковано підприємства, які створюють «ядро» ринка, та визначено їхню роль у конкурентній ситуації на ринку поштових послуг.

Ключові слова: поштова галузь, ринок експрес-перевезень, ринкова частка, індекс концентрації, індекс Лінда, індекс Херфіндаля-Хіршмана, індекс Джині, крива Лоренца.

В статье проанализирован рынок экспресс-перевозок Украины, выделены основные предприятия почтовой связи государственного и частного секторов. Определены проблемы государственного предприятия почтовой отрасли и тенденции изменений на рынке экспресс-перевозок Украины. Построена диаграмма распределения рыночных долей предприятий в соответствии с объемами экспресс-доставки грузов. Проведена оценка концентрации рынка экспресс-перевозок, используя индекс концентрации, индекс Линда, индекс Херфиндаля-Хиршмана и индекс Джини с построением кривой Лоренца. Подробно описана методика расчета индекса Джини. Проанализированы полученные результаты с позиций определения уровня рыночной власти и конкурентной структуры рынка экспресс-перевозок. Идентифицированы предприятия, которые создают «ядро» рынка, и определена их роль в конкурентной ситуации на рынке почтовых услуг.

Ключевые слова: почтовая отрасль, рынок экспресс-перевозок, рыночная доля, индекс концентрации, индекс Линда, индекс Херфиндаля-Хиршмана, индекс Джини, кривая Лоренца.

The article analyzes the market of express transportation of Ukraine, identifies the main state and private postal companies. The only state-owned postal service provider is Ukrposhta, which is a leader in universal postal services but not a leader in the express transportation market. Postal services in all countries of the world today exist in a fluid, competitive environment. Global penetration of new information technologies and implementation of information and communication technologies in all spheres of life of people and society provide convergence of many countries, the public sector, business and entrepreneurship, promoting development and further improvement of the postal industry, as well as attracted to this sector. It turned out that private postal companies dominate the express transportation market, among which Nova Poshta is leading. The reasons for this are that the national operator does not keep up with the development of the express delivery market, conducts a suffi-

ciently flexible pricing policy in the industry, delivery time is long, provides a narrow range of express delivery services, a chart of distribution of shares of the enterprise market by volume of express delivery loads. The concentration of the express transportation market was estimated using the concentration index, the Lind index, the Herfindahl-Hirschman index and the Gini index with the construction of the Lorenz curve. The methodology for calculating the Gini index is described in detail. The obtained value of the concentration index indicates that the market of express transportation of Ukraine is characterized by low concentration, it is characterized by imperfect competition, in particular monopolistic. The market is dominated by four private companies, two of which have a higher concentration. The calculated Linda index value confirmed this, namely that Nova Poshta and Bridge Express form the core of Ukraine's express transportation market and influence the market situation. The value of the Herfindahl-Hirschman Index has shown that Ukraine's express transportation market is characterized by low concentration, safe in terms of market monopolization and normal for competition. The results obtained during the Gini Index characterize Ukraine's express transportation market as a market with uneven market share and normal concentration.

Keywords: postal industry, express transportation market, market share, concentration index, Linda index, Herfindahl-Hirschman index, Gini index, Lorentz curve.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Роль поштової системи вийшла за рамки простої фізичної доставки пошти. Поштові служби всіх країн світу сьогодні існують у швидкоплинному конкурентному середовищі. Глобальне проникнення нових інформаційних технологій і впровадження інфокомунікаційних технологій у всі сфери життя людей та суспільства забезпечують зближення багатьох країн, державного сектору, бізнесу й підприємництва, сприяючи розвитку й подальшому вдосконаленню поштової галузі, а також залученню у цей сектор нових учасників сучасного ринку товарів і послуг. Зв'язуючи виробництво й споживання товарів та послуг, обслуговуючи і виробників, і споживачів, поштовий зв'язок активно впливає на економіку, управління, розвиток бізнесу та підвищення добробуту людей. Це спонукає поштових операторів різних країн світу до постійного вдосконалення, впровадження новітніх методів надання послуг, новітніх технологій та техніки. Одним із напрямів ринку поштового зв'язку є ринок експрес-перевезень, який останнім часом активно розвивається в Україні, що пов'язано, в першу чергу, з появою приватних поштових підприємств, які здійснюють поштові послуги, зі збільшенням потреби населення в експрес-доставці вантажів через зростання Інтернет-торгівлі. Отже, актуальним є вивчення конкурентної ситуації та аналіз ринку експрес-перевезень України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Серед українських учених, які досліджували питання, пов'язані з оцінюванням концентрації економіки, різних галузевих ринків, слід зазначити О.Ю. Беленкова [1], Л.О. Бойко [2], М.О. Гасюк [3], Н. Карпенко [4], А.О. Кирилук [5]. Але поза увагою залишилася саме оцінка концентрації ринку експрес-перевезень України, оскільки поштовий зв'язок є важливою частиною життя будь-якого суспільства.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою статті є оцінка концентрації ринку експрес-перевезень України з використанням комплексу показників. Аналіз джерел, у яких досліджуються теоретичні та практичні проблеми оцінки ринкової концентрації, дав змогу визначити

комплекс показників для оцінки: індекс концентрації, індекс Лінда, індекс Херфіндала-Хіршмана та коефіцієнт Джині.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сьогодні у світі виділяють дві основні тенденції розвитку поштової галузі: повне державне регулювання операторів поштового зв'язку та процеси приватизації поштових підприємств, які мають тенденцію до поширення.

Багато європейських країн мають вже не державні пошти, а комерційні підприємства, які були приватизовані. Процеси приватизації викликані прагненням до скорочення державних видатків на поштові відомства й спробою одержання прибутку від поштових послуг з одночасним збереженням доступу громадян до поштового зв'язку. Держави, переставши контролювати діяльність національних поштових служб прямо, створюють спеціальні регуляційні органи, покликані ліцензувати компанії, що займаються поштовою доставкою, і стежити за їхньою діяльністю.

В Україні починаючи з 1997 р. також почали з'являтися приватні підприємства поштових послуг, зокрема які здійснюють послуги з експрес-доставки вантажів. Серед комерційних операторів поштового зв'язку доцільно визначити такі підприємства, як «Нова Пошта», «Міст Експрес», «Нічний Експрес», «Автолюкс», «Укркур'єр», САТ, «Ін Тайм», «Євро Експрес», TNT та ДПД «Україна». Порівняльну характеристику вищезазначених фірм станом на кінець 2018 р. наведено в табл. 1. ПАТ «Укрпошта» – це єдиний державний оператор поштового зв'язку, який представлений на ринку перевезень. Його конкурентами є 120 комерційних фірм. За 2017–2018 рр. частка ринку «Укрпошти» зменшилася з 49,46% до 47,9% [4, с. 86], хоча обсяги доставок зросли. Це можна пояснити тим, що національний оператор не встигає за розвитком ринку експрес-доставок, здійснює недостатньо гнучку цінову політику в галузі, терміни доставки вантажів тривалі, надає вузький асортимент послуг експрес-доставки.

Однією з причин зменшення частки ринку у національного оператора є зниження попиту на такі соціальні послуги, як пересилання листів і посилок з огляду на розвиток інфокомунікаційних технологій. Тому всі перелічені вище фірми можна вважати конкурентами ПАТ «Укрпошта». Лідером серед приват-

них поштових підприємств за кількістю регіональних відділень є компанія «Нова Пошта».

Розподіл часток ринку комерційних підприємств із надання послуг експрес-доставки вантажів в Україні за даними 2018 р. представлено на рис. 1.

Отже, лідерами на ринку експрес-перевезень серед комерційних операторів є підприємства «Нова Пошта», «Міст Експрес» і «Нічний експрес», частки яких становили у 2018 р. 17,8%, 10,1% і 6,9% відповідно. Однак найгострішою є конкуренція між ТОВ «Нова Пошта» та ПАТ «Укрпошта», яке є домінуючим оператором поштового зв'язку в сегменті надання універсальних послуг (90–95%).

ТОВ «Нова Пошта» та ТОВ «Ін Тайм» працюють на засадах франчайзингу, інші зосереджуються на співпраці з операторами електронної торгівлі. Тенденції, які склалися на ринку експрес-перевезень щодо структури замовників: превалювання та розвиток обсягів відправлень вантажів у галузі поштової та кур'єрської діяльності для потреб організацій-споживачів (B2B і більшою мірою B2C над C2C-відправленнями) змушують підприємства переходити на обслуговування суміжних підсегментів (поряд з існуючими), зокрема B2C, та укріплювати свої стратегічні позиції на ринку кур'єрських поставок для потреб електронної торгівлі.

Для оцінки ринкової влади фірм передусім доцільно використати індекс ринкової концентрації (CRi) – показник, що характеризує рівень концентрації підприємств-товаровиробників одного товару чи послуги на певному ринку. Індекс концентрації вимірюється як сума ринкових часток найкрупніших підприємств, які діють на ринку:

$$CR_k = \sum Y_i, \text{ де } i=1, \dots, k \quad (1)$$

Дані рис. 1 свідчать про те, що на ринку експрес-перевезень України можна виокремити чотири найбільші підприємства («Нова Пошта», «Міст Експрес», «Нічний Експрес» та «Автолюкс»), для яких індекс концентрації дорівнює:

$$CR_4 = 17,8 + 10,1 + 6,9 + 6,5 = 41,34\%$$

Значення $CR_4 < 45\%$ означає, що ринок експрес-перевезень в Україні характеризується низькою концентрацією [5, с. 68], для нього характерна недосконала конкуренція, зокрема монополістична. За умов монополістичної конкуренції виробляється диференційована продукція (послуга). У нашому разі це експрес-доставка вантажів, яка супроводжується різними додатковими послугами. На ринку існує відносно велике число продавців, кожний з яких задовольняє невелику частку ринкового попиту, має незначні бар'єри для проникнення в галузь. На ринку

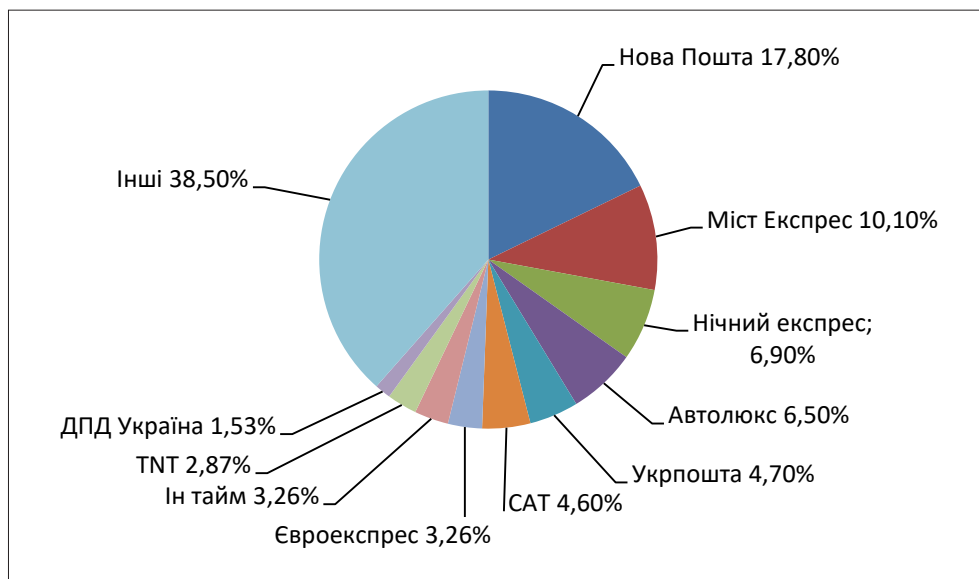

Рис. 1. Частки ринку підприємств України з надання послуг експрес-перевезень, за даними на кінець 2018 р. [6–10]

Таблиця 1

Основні показники ідентифікації підприємств на ринку експрес-перевезень України [6–10]

Показники	Підприємства							
	Укр-пошта	Нова Пошта	Міст Експрес	Нічний Експрес	Автолюкс	Ін Тайм	Євро Експрес	TNT
1. Рік заснування	1994	2001	2005	2001	1997	2002	2003	1993
2. Кількість відділень, од.	понад 14000	більше 1365	2654	272	200	620	92	13
3. Ринкова частка на ринку експрес-перевезень, %	4,7	17,8	10,1	6,9	6,5	3,26	3,26	2,87

експрес-перевезень України поряд із дрібними й середніми є досить великі підприємства, зокрема ТОВ «Нова Пошта», яке за останні роки суттєво розширило свою ринкову частку та укріпило позиції на ринку.

Індекс Лінда, як й індекс концентрації, розраховується лише для декількох найбільших підприємств. Однак на відміну від індексу концентрації індекс Лінда орієнтований на урахування відмінностей у «ядрі» ринку.

Розрахунок індексу Лінда здійснюється за формулою (2) для двох найбільших підприємств:

$$I_{L2} = \frac{Y_1}{Y_2} \times 100\% \quad (2)$$

Для трьох найбільших підприємств:

$$I_{L3} = \frac{1}{2} \cdot \left[\frac{Y_1}{\frac{Y_2+Y_3}{2}} + \frac{Y_1+Y_2}{Y_3} \right] \times 100\% \quad (3)$$

Для чотирьох підприємств:

$$I_{L4} = \frac{1}{3} \cdot \left[\frac{Y_1}{\frac{Y_2+Y_3+Y_4}{3}} + \frac{Y_1+Y_2}{\frac{Y_3+Y_4}{2}} + \frac{Y_1+Y_2+Y_3}{Y_4} \right] \times 100\%, \quad (4)$$

де $Y_{1,\dots,n}$ – ринкові частки підприємств, %.

Індекс Лінда для двох, трьох і чотирьох найбільших підприємств ринку експрес-перевезень відповідно становить:

$$I_{L2} = \frac{17,8}{10,1} \cdot 100\% = 176,24\%$$

$$I_{L3} = \frac{1}{2} \cdot \left[\frac{17,8}{\frac{10,14+6,9}{2}} + \frac{17,8+10,14}{6,9} \right] \times 100\% = 205,5\%$$

$$I_{L4} = \frac{1}{3} \cdot \left[\frac{17,8}{\frac{10,14+6,9+6,5}{3}} + \frac{17,8+10,14}{\frac{6,9+6,5}{2}} + \frac{17,8+10,14+6,9}{6,5} \right] \times 100\% = 204,8\%$$

Отримані результати розрахунку індексу Лінда для двох (176,24%) і трьох (205,5%) найкрупніших підприємств суттєво відрізняються один від одного, що свідчить про те, що тільки дві найкрупніших компаній – «Нова Пошта» та «Міст Експрес» – становлять «ядро» ринку експрес-перевезень в Україні та впливають на ринкову ситуацію.

Індекс Херфіндаля-Хіршмана враховує як чисельність підприємств, так і нерівність їх положення на ринку. Цей індекс визначають як суму квадратів часток ринку, які займає кожне підприємство:

$$HHI = \sum Y_i^2, \text{ де } i=1, \dots, n \quad (5)$$

Відповідно, значення індексу Херфіндаля-Хіршмана для ринку експрес-перевезень в Україні становить:

$$HHI = 17,8^2 + 10,1^2 + 6,9^2 + 6,5^2 + 4,7^2 + 4,6^2 + 3,26^2 + 3,26^2 + 2,87^2 + 1,53^2 = 583,8$$

Отримане значення індексу Херфіндаля-Хіршмана ($HHI < 1000$), а також наявність кореляції з індек-

сом концентрації підтверджують, що ринок експрес-перевезень в Україні характеризується незначною концентрацією, є безпечним із погляду монополізації ринку та нормальним для конкуренції.

Щоб показати фактичний ступінь концентрації ринку, використаємо також коефіцієнт Джині та криву Лоренца. Крива Лоренца відображає нерівномірність розподілу сумарного числа найбільших фірм у загальному обсязі продажів на даному ринку. Коефіцієнт Джині являє собою сумарний показник і характеризує ступінь відхилення лінії фактичного розподілу часток фірм від лінії абсолютної рівномірності їх розподілу. Крива Лоренца і коефіцієнт Джині використовуються для виміру ступеня нерівностей розподілу доходів.

Коефіцієнт Джині – це кількісний показник, який свідчить про ступінь нерівності різних варіантів розподілу будь-якої ознаки, що вивчається. Індекс Джині набуває значень в інтервалі від 0 (абсолютна рівність) до 1 (абсолютна нерівність). Чим вищий індекс Джині, тим вища нерівномірність розподілу ринкових часток між продавцями, а отже, за інших рівних умов вища концентрація на ринку.

Площа фігури F з певним ступенем точності визначається відніманням від площі OKD площі фігури F_1 , розташованої під фактичною кривою Лоренца, яка обчислюється як сума площі трикутника та криволінійних трапецій. Основи трапецій чисельно дорівнюють значенням накопичених ринкових часток (по вертикалі), а висоти (по горизонталі) – відповідній питомій вазі кількості підприємств. Своєю чергою, індекс Джині розраховується як відношення площі фігури F до площі трикутника OKD , обмеженого кривою Лоренца для абсолютно рівномірного розподілу часток і всіма абсцис та ординат.

$$G = \frac{S_F}{S_{\Delta OKD}} = \frac{S_{\Delta OKD} - S_{F_1}}{S_{\Delta OKD}}, \quad G = \frac{\text{площа } F}{\text{площа } OKD} \quad (6)$$

де S_F – площа фігури між фактичною кривою Лоренца і прямою OK .

У табл. 2 наведено проміжні розрахунки, використані для побудови кривої Лоренца для ринку експрес-перевезень України.

Отже, використовуючи дані табл. 2, будемо фактичну криву Лоренца для ринку експрес-перевезень України (рис. 2).

Використовуючи дані табл. 2, розраховуємо площу фігури F_1 , яка дорівнює 2499,58. Площа трикутника OKD дорівнює:

$$S_{\Delta OKD} = \frac{1}{2} \cdot 100 \cdot 100 = 5000$$

Відповідно, використовуючи формулу (6), розраховуємо індекс Джині:

$$G = \frac{5000 - 2499,58}{5000} = 0,5$$

Отримана оцінка індексу Джині характеризує ринок експрес-перевезень України як ринок із менш рівномірним розподілом ринкових часток та помірно концентрованим. Чим вище індекс Джині, тем вище нерівномірність розподілу ринкових часток між продавцями, а отже, вище рівень концентрації на ринку.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, виходячи з результатів дослідження, можна констатувати, що вітчизняний ринок експрес-перевезень характеризується стабільним розвитком. Хоча головним галузевим лідером на ринку поштових універсальних послуг залишається державне підприємство «Укрпошта», але лідером саме у експрес-перевезеннях виступає приватне підприємство «Нова Пошта».

Подальша конкурентна ситуація на ринку залежатиме від інтенсивності економічного суперництва між його учасниками та рівня концентрації. Отримані значення індексів ринкової концентрації показали, що ринок експрес-перевезень України нині характеризується незначною концентрацією, є безпечним із погляду монополізації ринку та нормальним

для конкуренції. Розрахунок індексу Лінда дав змогу ідентифікувати фірми, які формують «ядро» ринку експрес-перевезень України та в руках яких сьогодні сконцентрована ринкова влада («Нова Пошта» та «Міст Експрес»). Результати, отримані у ході визначення індексу Джині, визначили ринок експрес-перевезень України як ринок із відносно нерівномірним розподілом ринкових часток.

Перспектива подальших досліджень пов'язана з розробленням загальних методичних рекомендацій щодо порядку проведення комплексного аналізу рівня концентрації вітчизняного ринку поштових послуг, а також розробленням рекомендацій щодо збереження балансу між державним та приватним секторами поштової галузі, підтримки нормального розподілу ринкових часток та нецінкової конкуренції.

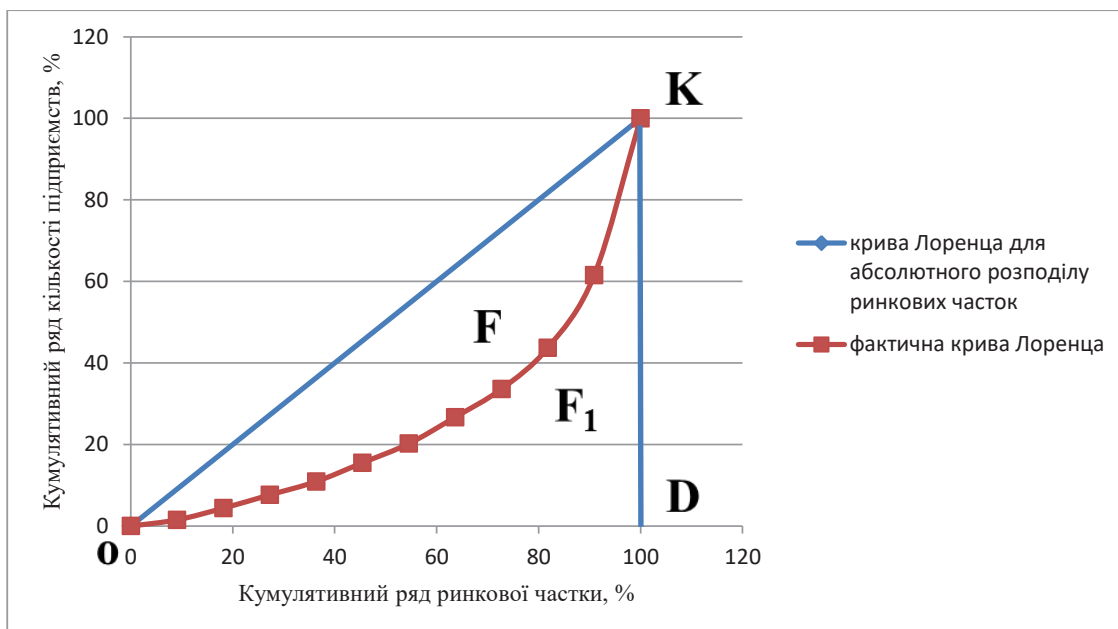

Рис. 2. Крива Лоренца для ринку експрес-перевезень України

Таблиця 2

Вихідна інформація для побудови кривої Лоренца [6–10]

№ з/п	Підприємство	Частка ринку, %	Кумулятивний ряд ринкової частки, %	Питома вага кожного підприємства в їх загальній кількості, %	Кумулятивний ряд кількості підприємств, %
1	ДПД Україна	1,53	1,53	9,09	9,09
2	«TNT»	2,87	4,40	9,09	18,18
3	«Ін Тайм»	3,26	7,66	9,09	27,27
4	«Євро Експрес»	3,26	10,92	9,09	36,36
5	«САТ»	4,6	15,52	9,09	45,45
6	«Укрпошта»	4,7	20,22	9,09	54,54
7	«Автолюкс»	6,5	26,72	9,09	63,63
8	«Нічний експрес»	6,9	33,62	9,09	72,72
9	«Міст Експрес»	10,1	43,72	9,09	81,81
10	«Нова Пошта»	17,8	61,52	9,09	90,91
11	Інші	38,5	100	9,09	100,0
	Всього	100,0		100,0	

Бібліографічний список:

- Беленкова О.Ю., Цифра Т.Ю., Запечна Ю.О. Оцінювання концентрації ринку первинної нерухомості м. Києва та Київської області. *Актуальні проблеми економіки*. 2017. № 6. С. 196–203.
- Бойко Л.О. Ступінь монополізації страхового ринку України та його вплив на основні показники діяльності. *Вісник соціально-економічних досліджень Одеського національного економічного університету*. 2011. № 42. С. 163–169.
- Гасюк М.О. Оцінка індексів концентрації банківської системи України. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2016. Вип. 2(118). С. 99–104.
- Карпенко Н. Методичні підходи до антимонопольного контролю держави за процесами концентрації та економічної концентрації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 12. С. 84–88.
- Кирилюк А.О. Методика оцінювання рівня концентрації та монополізації економіки. *Економіка і суспільство*. 2016. № 3. С. 66–72.
- Офіційний сайт «Ін Тайм». URL : <https://intime.ua> (дата звернення: 18.10.2019).
- Офіційний сайт «Нова Пошта». URL : <https://novaposhta.ua/ru> (дата звернення: 18.10.2019).
- Офіційний сайт «Міст Експрес». URL : <https://www.meest-express.com.ua/ua/> (дата звернення: 18.10.2019).
- Офіційний сайт «Нічний Експрес». URL : <https://nexpress.com.ua/uk> (дата звернення: 18.10.2019).
- Офіційний сайт «Укрпошта». URL : <https://ukrposhta.ua/> (дата звернення: 18.10.2019).
- Boiko L.O. (2011) Stupin monopolizatsii strakhovoho rynku Ukrainy ta yoho vplyv na osnovni pokaznyky diialnosti [The level of monopolization of the insurance market of Ukraine and that on the main indicators of duty]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen* Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu (electronic journal). no. 42. pp. 163-169. Available at: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (accessed 18 October 2019).
- Hasiuk M.O. (2016) Otsinka indeksiv kontsentratsii bankivskoi systemy Ukrainy [Assessment of the index of the concentration of the banking system of Ukraine]. *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy* (electronic journal). vol. 2, no. 118, pp. 99-104. Available at: [http://ird.gov.ua/sep/sep20162\(118\)/sep20162\(118\)_099_HasyukMO.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20162(118)/sep20162(118)_099_HasyukMO.pdf) (accessed 18 October 2019).
- Karpenko N. (2010) Metodychni pidkhody do antymonopolnoho kontroliu derzhavy za protsesamy kontsentratsii ta ekonomichnoi kontsentratsii [Methodically approach the antimonopoly control of the state over the processes of concentration and economic concentration]. *Investyt-sii: praktyka ta dosvid*. no 12. pp. 84–88. Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/12_2010/25.pdf (accessed 18 October 2019).
- Kyryliuk A.O. (2016) Metodyka otsiniuvannia rivnia kontsentratsii ta monopolizatsii ekonomiky [Methodology for the assessment of the concentration and monopolization of the economy] *Ekonomika i suspilstvo*. Mukachivskiy derzhavnyi universytet. vol. 3. pp. 66-72. Available at: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/3_ukr/12.pdf (accessed 18 October 2019).
- Ofitsiynyy sayt TOV «In Taym» Available at: <https://intime.ua> (accessed 18 October 2019).
- Ofitsiynyy sayt «Nova Poshta» Available at: <https://novaposhta.ua/ru> (accessed 18 October 2019).
- Ofitsiynyy sayt «Mist Ekspres» Available at: <https://www.meest-express.com.ua/ua/> (accessed 18 October 2019).
- Ofitsiynyy sayt «Nichnyy Ekspres» Available at: <https://nexpress.com.ua/uk> (accessed 18 October 2019).
- Ofitsiynyy sayt «UkrPoshta» Available at: <https://ukrposhta.ua/> (accessed 18 October 2019).

References:

- Bieliukova O.Yu., Tsyfra T.Yu., Zapiechna Yu.O. (2017) Otsiniuvannia kontsentratsii rynku pervynnoi nerukhomosti m. Kyieva ta Kyivskoi oblasti [Assessment of the concentration of primary real estate market in Kyiv and Kyiv region]. *Aktualni problemy ekonomiky* (electronic journal). no. 6. pp. 196-203. Available at: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (accessed 18 October 2019).